

ПРАВИЛНИК за прилагане на Закона за тютюна и тютюневите изделия

Приет с ПМС № 39 от 21.02.1994 г., обн., ДВ, бр. 18 от 1.03.1994 г., в сила от 1.03.1994 г., изм., бр. 99 от 2.12.1994 г., в сила от 2.12.1994 г., изм. и доп., бр. 86 от 11.10.1996 г., в сила от 3.10.1996 г., изм., бр. 18 от 28.02.1997 г., в сила от 28.02.1997 г., бр. 100 от 31.10.1997 г., в сила от 8.08.1997 г., бр. 60 от 2.07.1999 г., в сила от 3.07.1999 г., бр. 114 от 30.12.1999 г., в сила от 1.01.2000 г., изм. и доп., бр. 62 от 13.07.2001 г., бр. 78 от 11.09.2001 г., в сила от 11.09.2001 г., изм., бр. 96 от 9.11.2001 г., в сила от 9.11.2001 г., бр. 3 от 10.01.2003 г., в сила от 10.01.2003 г., бр. 69 от 6.08.2004 г., в сила от 1.01.2005 г., изм. и доп., бр. 71 от 13.08.2004 г., в сила от 1.09.2004 г., изм., бр. 78 от 30.09.2005 г., в сила от 1.10.2005 г., бр. 100 от 13.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., бр. 83 от 13.10.2006 г., в сила от 13.10.2006 г., изм. и доп., бр. 26 от 7.03.2008 г., в сила от 7.03.2008 г., изм., бр. 39 от 26.05.2009 г., в сила от 26.05.2009 г., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 24.11.2009 г., бр. 47 от 22.06.2012 г., бр. 40 от 2.06.2015 г.

Сборник закони - АПИС, кн. 4/94 г., стр. 45; кн. 1/95 г., стр. 205; кн. 11/96 г., стр. 315; кн. 3/97 г., стр. 170 кн. 11/97 г., стр. 170; кн. 8/99 г., стр. 586; кн. 8/2001 г., стр. 153; кн. 10/2001 г., стр. 438; кн. 12/2001 г., стр. 394; кн. 9/2004 г., стр. 157

Библиотека закони - АПИС, т. 9, р. 6, № 909В

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) (1) Държавната политика в областта на тютюна и тютюневите изделия се осъществява чрез национална стратегия за развитие на тютюнопроизводството.

(2) Националната стратегия за развитие на тютюнопроизводството се изготвя въз основа на:

1. национални цели и интереси, свързани с производството, изкупуването и реализацията на тютюна и тютюневите изделия;

2. регионални стратегии за развитие на тютюнопроизводството, разработени от областните управители.

(3) Националната стратегия се разработва от експертния съвет за развитие на тютюнопроизводството и се внася за обсъждане и приемане от управителния съвет (УС) на Фонд "Тютюн".

(4) Министърът на земеделието и храните внася предложение в Министерския съвет за утвърждаване на националната стратегия за развитие на тютюнопроизводството.

(5) Националната стратегия за развитие на тютюнопроизводството се разработва за период от 3 години.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) (1) Тютюнопроизводители са физически и юридически лица, вписани в регистъра на общината по чл. 6, ал. 1 от Закона за тютюна и тютюневите изделия (ЗТТИ) и получили квота за производство на тютюн.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.) Лицата по ал. 1 подават заявление до кмета на общината за площи и количества тютюн по типове, произходи и сортове съгласно районирането по чл. 5, ал. 3 ЗТТИ, като физическите лица посочват трите си имена, а юридическите лица - удостоверението за вписване в регистър БУЛСТАТ или в търговския регистър.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.) Лицата по ал. 1 се вписват в общинския регистър на тютюнопроизводителите от длъжностно лице, определено със заповед на кмета. Регистърът се води за физическите лица по трите им имена, а за юридическите лица - по единен идентификационен код (ЕИК) по БУЛСТАТ или ЕИК, определен от Агенцията по вписванията.

Чл. 3. (Отм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.).

Глава втора

ПРОИЗВОДСТВО НА ТЮТЮН

Чл. 4. (1) Тютюнопроизводителите произвеждат сами или купуват от други производители разсада, като за целта могат да се използват само семената от този тип, произход и сорт тютюн, който е предоставен от общините.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) Всеки тютюнопроизводител е длъжен да унищожи неупотребения разсад не по-късно от 30 юни на производствената година.

(3) Контролът по изпълнението на ал. 2 се осъществява от общините.

Чл. 5. (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) Забранява се засаждането на тютюн в смес с други земеделски култури.

(2) Беритбата на вторични листа (филизи) се забранява.

(3) Брането на вторични листа (филизи) се допуска само в случай на градушка по преценка и с предварително разрешение на общината.

(4) Всеки тютюнопроизводител е длъжен да изкорени тютюневите стъбла в 30-дневен срок от приключване брането на тютюна с изключение на тютюневите стъбла върху силно наклонени терени.

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) (1) Всяка година до 10 декември въз основа на информацията по чл. 5, ал. 5 и 7 ЗТТИ експертният съвет за развитие на тютюнопроизводството внася в УС на Фонд "Тютюн" предложение за количествата, районите, типове, произходите и сортовете за производство на тютюн през следващата година.

(2) Всяка година до 10 януари УС на Фонд "Тютюн" прави предложение до министъра на земеделието и храните относно количествата, районите, типове, произходите и сортовете за производство на тютюн през текущата година.

(3) Предложението по ал. 2 по тютюнопроизводителни райони се разработва в съответствие с районирането на сортовете по общини и населени места и се утвърждава от министъра на земеделието и храните.

(4) В сортовата структура на тютюнопроизводството участват само сортове, които са включени в списък "А" на Официалната сортава листа на Република България.

(5) Не се разпределят количества за производство на тютюн, по-големи от заявените от купувачите по чл. 5, ал. 5 ЗТТИ.

(6) В случаите, когато заявените количества тютюн от купувачите са по-големи от предложените от кметовете на общините съгласно чл. 5, ал. 5 ЗТТИ, разпределението се извършва до количествата, предложени от кмета.

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) (1) Разпределението по общини на определените по чл. 5, ал. 1 ЗТТИ количества, райони, типове, произходи и сортове се извършва от Фонд "Тютюн" по следните критерии:

1. изпълнението на количествата по типове, произходи и сортове по общини за предходните три реколти;
2. достигнато средногодишно производство в общината в предходните три реколти;
3. изменението на общото количество по произходи и типове тютюн в сравнение с количеството от предходната реколта;
4. количеството изкупен тютюн в сравнение с договореното за предходните три реколти.

(2) Разпределението по ал. 1 се утвърждава от министъра на земеделието и храните.

(3) В седемдневен срок от обнародването на заповедта по ал. 2 Фонд "Тютюн" уведомява общините и купувачите на тютюн за разпределението на количествата, типовете, произходите и сортовете по общини.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) (1) Министърът на земеделието и храните може да определи допълнителни количества по типове, произходи и сортове по предложение на купувачите на тютюн съгласувано с общините.

(2) Купувачите на тютюн съгласувано с общините правят предложение до Фонд "Тютюн" за разпределение на допълнителни количества тютюн по типове, произходи и сортове не по-късно от 10 февруари.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) (1) Определените със заповед на министъра на земеделието и храните количества на общините се разпределят със заповед на кмета на общината на лицата, подали заявление по чл. 2, ал. 2, като квотата на всеки един от тях се вписва в регистъра на тютюнопроизводителите.

(2) При отказ от квота от страна на тютюнопроизводители остатъкът се предлага на регистрирани до 15 февруари тютюнопроизводители.

(3) Ежегодно в срок до 5 август кметът вписва в регистъра на тютюнопроизводителите реално разсадените площи и очакваното количество тютюн за всеки тютюнопроизводител. Количествата се определят на базата на приблизително преброяване на брой растения на декар.

(4) Ежегодно до 15 май Фонд "Тютюн" изготвя отчет за изпълнение на квотата за предходната реколта.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) (1) В срок до 20 февруари кметът на общината издава на всеки тютюнопроизводител удостоверение за регистрация в два оригинални екземпляра - в син и жълт цвят, в което се вписва разпределената му квота за производство. Номерът на удостоверението за регистрация съответства на номера на регистрация на тютюнопроизводителя. Удостоверението се издава по образец съгласно приложение № 1.

(2) Синият екземпляр на удостоверението се предава на купувача при сключване на договора за производство и изкупуване на тютюн и представлява неразделна част от договора.

(3) Жълтият екземпляр на удостоверението остава в тютюнопроизводителя.

(4) Удостоверението за регистрация ежегодно се отпечатва и предоставя на общините от Фонд "Тютюн".

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) (1) Квотата за производство на тютюн може да се преотстъпва само между съпрузи и роднини по права линия с писмено уведомление до кмета на общината, подписано от притежателя на квотата и желаещия да я получи.

(2) Уведомлението по ал. 1 се подава до 20 февруари.

(3) В седемдневен срок от датата на подаване на уведомлението кметът на общината издава допълнителна заповед, отразява промените в регистъра на тютюнопроизводителите и информира за това писмено Фонд "Тютюн" до 1 март.

(4) Квоти, за които са сключени договори за производство и изкупуване на тютюн, не могат да се преотстъпват.

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) (1) Производството на тютюневи семена се извършва при условията и по реда на чл. 7, ал. 3 и чл. 8 ЗТТИ.

(2) База за производството на необходимите семена по произходи и сортове е квотата за предходната реколта с двегодишен резерв.

(3) Физическите и юридическите лица по чл. 7, ал. 3 ЗТТИ сключват с Фонд "Тютюн" договори за сортоподдържане и производство на тютюневи семена.

(4) Цените, по които Фонд "Тютюн" заплаща семената, се определят въз основа на разходите по технологични карти, включени в технологични инструкции за производство на семена.

(5) До 15 февруари на производствената година Фонд "Тютюн" разпределя и организира доставката на тютюневите семена по общини.

(6) Не се допуска ползването на други семена освен доставените от Фонд "Тютюн" и раздадени от общините.

Глава трета

ОКАЧЕСТВЯВАНЕ НА ТЮТЮНА ПРИ ИЗКУПУВАНЕ

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) (1) Минималните качествени изисквания, определени в приложение № 2, са задължителни за тютюнопроизводителите при производителската заготовка на суровия тютюн и за лицата по чл. 21, ал. 1 ЗТТИ при окачествяване и изкупуване на тютюна от тютюнопроизводителите.

(2) Качествената класификация на суровия тютюн се определя в три класи в съответствие с раздел II "Качествена класификация" на приложение № 2.

(3) Влагосъдържанието на тютюна, определено при окачествяването и надвишаващо определеното в приложение № 3, не се заплаща.

(4) Полепналите по тютюневите листа почвени частици (пръст и пясък) не се заплащат и се приспадат по реалната им маса.

(5) Определянето на влагосъдържанието се извършва съгласно приложение № 4, а на пясък - съгласно приложение № 5.

(6) Не се окачествява и не се заплаща тютюн по раздел I "Качествени ограничения" на приложение № 2.

(7) Не подлежат на окачествяване производителски опаковки:

1. опаковани с материали от изкуствена материя;

2. съдържащи:

а) листа по раздел I на приложение № 2, когато надвишават 5 на сто от общото количество;

б) чужди нетютюневи примеси;

в) (отм. - ДВ, бр. 3 от 2003 г.);

г) (отм. - ДВ, бр. 3 от 2003 г.).

(8) Производителските опаковки по ал. 7 се окачествяват след преработването им от производителите.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) Изсушеният тютюн се окачествява на производителска опаковка.

Глава четвърта

ИЗКУПУВАНЕ НА ТЮТЮНА

Чл. 15. (Отм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.).

Чл. 16. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) Изкупува се тютюн по типове и произходи, който е изсушен, манипулиран и опакован от производителите съгласно минималните качествени изисквания по приложение № 2.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.).

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) (1) В 7-дневен срок от изтичането на срока по чл. 11, ал. 8 ЗТТИ общините уведомяват Фонд "Тютюн" за произведени по договор, но неизкупени до 1 март количества тютюни по типове и произходи и по тютюнопроизводители.

(2) Управителният съвет на Фонд "Тютюн" организира изкупуването на произведените по договор, но неизкупени до 1 март количества тютюн по реда на Закона за обществените поръчки.

Глава пета

ИЗКУПНИ ЦЕНИ

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) Всяка година до 30 ноември научните организации по тютюна представят във Фонд "Тютюн" разработка за извършените разходи за производство на един килограм суров тютюн за текущата производствена година и предложение за размера на разходите за производство на един килограм суров тютюн за следващата производствена година.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) Разработката и предложението по ал. 1 се правят по типове и произходи по технологични карти и калкулации, определени с методиката за минималните изкупни цени на тютюна.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) В срока по ал. 1 лицата по чл. 21, ал. 1 ЗТТИ могат да представят във Фонд "Тютюн" мотивирани предложения за размера на минималните изкупни цени на един килограм суров тютюн по типове, произходи и класи.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.).

(5) (Отм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.).

(6) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 1994 г., отм., бр. 62 от 2001 г.).

Глава шеста

(Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.)

ПРЕМИРАНЕ НА ТЮТЮНОПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ

Чл. 19. (1) Премия по чл. 18а, ал. 1 и 2 ЗТТИ може да се предостави пряко на тютюнопроизводителите за произведен и изкупен тютюн.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2001 г.) Експертният съвет за развитие на тютюнопроизводството прави предложения до Управителния съвет на Фонд "Тютюн" за размера, сроковете и начина на плащане на премията по чл. 18а, ал. 1 и 2 от Закона за тютюна и тютюневите изделия. Предложенията се правят по типове и произходи в левове за килограм суров тютюн в рамките на паричните средства, утвърдени в бюджета на Фонд "Тютюн".

(3) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2001 г.) Управителният съвет на Фонд "Тютюн" предлага на Министерския съвет за утвърждаване размера, вида и условията за предоставяне на премии по реда на чл. 18а, ал. 1 и 2 ЗТТИ за един килограм суров тютюн в срок до:

1. 31 октомври - за тютюн тип "Вирджиния";

2. 31 март - за тютюни тип "Ориенталски" и тип "Бърлей" за реколтата от предходната година.

(4) Управителният съвет на Фонд "Тютюн" може да предлага премия по чл. 18а, ал. 2 ЗТТИ само за I и II класа тютюн.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2001 г.) Премиите на тютюнопроизводителите се изплащат след приключване на изкупуването в срок до 60 календарни дни от решението по ал. 3.

(6) Определянето на премиите се извършва въз основа на предоставената от купувачите информация за изкупените количества тютюни по произходи и класи по тютюнопроизводители.

(7) Премията на тютюнопроизводителите се изплаща по следния начин:

1. Фонд "Тютюн" изплаща премията пряко на тютюнопроизводителите - физически лица, по банков път, като:

а) открива служебно и за своя сметка на името на всеки отделен тютюнопроизводител, който отговаря на условията по чл. 2, ал. 1, сметка в банката, обслужваща съответната община;

б) уведомява тютюнопроизводителите за изплащането на премията чрез средствата за масово осведомяване и чрез общинските администрации;

в) закрива служебно банковата сметка 60 дни след откриването ѝ, а средствата се възстановяват на Фонд "Тютюн";

г) банковата сметка на тютюнопроизводителите може да се използва само за изплащане на премията;

2. изплащането на премията на тютюнопроизводителите - еднолични търговци и юридически лица, се извършва по банков път и въз основа на:

а) (изм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.) актуално удостоверение за вписване в търговския регистър;

б) (отм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.);

в) (отм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.);

г) адрес и телефон за постоянен контакт;

д) обслужващата банка, банков код, БИН и банкова сметка.

Чл. 20. (1) (Отм. - ДВ, бр. 47 от 2012 г.).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 71 от 2004 г., бр. 47 от 2012 г.) Разходите за дейността на експертните съвети по чл. 4 и 18 от Наредбата за условията и реда за издаване и за отнемане на разрешения за промишлена обработка на тютюн и за производство на тютюневи изделия, свързани с технически експертни оценки, извършени от външни експерти, са за сметка на Фонд "Тютюн".

(3) (Отм. - ДВ, бр. 47 от 2012 г.).

Чл. 21. (Отм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.).

Чл. 22. (Отм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.)

Глава седма

ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ (Загл. изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.)

Раздел I

(Отм. - ДВ, бр. 71 от 2004 г.)

Издаване на разрешения за промишлена обработка на тютюн и за производство на тютюневи изделия

(Загл. изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.)

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г., отм., бр. 71 от 2004 г.)

Чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г., отм., бр. 71 от 2004 г.)

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г., отм., бр. 71 от 2004 г.)

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г., отм., бр. 71 от 2004 г.)

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г., отм., бр. 71 от 2004 г.)

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г., отм., бр. 71 от 2004 г.)

Чл. 29. (Отм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.)

Чл. 30. (Отм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.)

Раздел II

(Отм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.)

Комисия по чл. 21, ал. 3 ЗТТИ

Чл. 31. (Отм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.)

Раздел III

Издаване на разрешения за търговия с тютюневи изделия

(Загл. изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.)

Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.) Търговия с тютюневи изделия може да се извършва от лица, регистрирани по Търговския закон или по законодателството на държава - членка на Европейския съюз, или на други държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, и получили разрешение от кмета на общината по местонахождението на търговския обект по ал. 2.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.) Търговия с тютюневи изделия може да се извършва в обекти - складове, специализирани магазини за търговия с тютюневи изделия, магазини за продажба на хранителни и нехранителни стоки, магазини за продажба на вина и спиртни напитки, бензиностанции, павилиони, ресторанти, питейни заведения и барове.

(3) Разрешението по ал. 1 се издава за всеки обект поотделно.

(4) Разрешението по ал. 1 се поставя на видно място в обекта.

Чл. 32а. (Нов - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) (1) Обектите по чл. 32, ал. 2 трябва да отговарят на следните условия:

1. да имат поставен на видно за потребителите място надпис на български език "Цигари" или "Тютюневи изделия";

2. да имат обособени самостоятелни помещения или части от тях, позволяващи съхраняването и продажбата на тютюневи изделия самостоятелно или с допустими за съвместно съхранение и продажба стоки.

(2) Алинея 1 не се прилага за обектите, намиращи се в частите и подразделенията на Министерството на отбраната.

Чл. 33. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) (1) Лицата, които желаят да извършват търговия с тютюневи изделия, подават заявление до кмета на общината по местонахождението на обекта.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат следните документи:

1. (изм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.) актуално удостоверение за вписване в търговския регистър или документ, който съгласно законодателството на държава - членка на Европейския съюз, или на други държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, удостоверява търговската регистрация на заявителя;

2. копие от картата за идентификация по регистър БУЛСТАТ;

3. (отм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.);

4. (изм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.) удостоверение за липса на задължения по чл. 87, ал. 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс или еквивалентен документ, издаден от компетентните органи в държава - членка на Европейския съюз, или на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;

5. (изм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.) свидетелство за регистрация на фискално устройство съгласно Наредба № Н-18 от 2006 г. за регистриране и отчитане на продажби в търговските обекти чрез фискални устройства (обн., ДВ, бр. 106 от 2006 г.; доп., бр. 7 и 79 от 2007 г.);

6. справка за местонахождението и описание на обекта;

7. копия от разрешенията за въвеждане в редовна експлоатация на търговския обект, издадени от съответните компетентни органи;

8. документ за платена такса.

(3) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2008 г.) Документите на чужд език се представят придружени с легализиран превод на български език.

Чл. 34. (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) Търговските обекти, получили разрешение за търговия с тютюневи изделия, се вписват в специален регистър, който се води в съответната община от длъжностно лице, определено със заповед на кмета.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) Кметът на общината издава разрешението по чл. 32, ал. 1 в срок 30 дни след постъпване на заявлението.

(3) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) Разрешението по чл. 32, ал. 1 се издава без срок.

Чл. 34а. (Нов - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) (1) При промяна на обстоятелствата по чл. 33, ал. 2 лицата, извършващи търговия с тютюневи изделия, в седемдневен срок подават заявление, към което прилагат документ, удостоверяващ промяната.

(2) Вписването или отказът да се впишат променените обстоятелства се извършва при условията и по реда на чл. 34 и чл. 35, ал. 1 и 2.

Чл. 34б. (Нов - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) (1) Действието на разрешението по чл. 32, ал. 1 може да бъде прекратено по молба на лицето в случаите на закриване или преместване на обекта при следните условия:

1. в обекта няма налични количества тютюневи изделия;

2. наличните в закрития обект количества тютюневи изделия могат да бъдат преместени в друг обект, за който е получил разрешение;

3. има сключен договор за продажба на тютюневи изделия с лице, получило разрешение за търговия с тютюневи изделия.

(2) Действието на разрешението се прекратява със заповед на кмета на общината, издадена в седемдневен срок след настъпване на обстоятелствата по ал. 1.

Чл. 35. (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) Кметът на общината отказва издаването на разрешение, когато:

1. лицето не е представило всички документи по чл. 33;

2. е установено с влязъл в сила акт на контролен орган, че лицето е извършвало търговия с тютюневи изделия без разрешение и не е изтекъл определеният в акта срок;

3. (изм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.) лицето има публични задължения към държавата, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган;

4. обектите не отговарят на изискванията на чл. 32а, ал. 1.

(2) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2001 г., изм., бр. 26 от 2008 г.) Отказът за издаване на разрешението за търговия с тютюневи изделия може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) (Предишна ал. 2, изм. и доп. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) Разрешението се отнема, когато лицата по чл. 32, ал. 1:

1. (изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) осъществяват продажби на тютюневи изделия в нарушение на изискванията на ЗТПИ и на този правилник;

2. (изм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.) имат публични задължения към държавата, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган;

(4) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2001 г., изм., бр. 26 от 2008 г.) Кметът на общината отнема разрешението със заповед. Заповедта на кмета подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел IV

(Отм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.)

Обжалване

Чл. 36. (Отм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.).

Глава осма БАНДЕРОЛ

Чл. 37. (Доп. - ДВ, бр. 62 от 2001 г., отм., бр. 26 от 2008 г.).

Чл. 38. (Отм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.).

Чл. 39. (Отм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.).

Чл. 40. (Отм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.).

Чл. 41. (Отм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.).

Чл. 41а. (Нов - ДВ, бр. 71 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г., отм., бр. 26 от 2008 г.).

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г., отм., бр. 26 от 2008 г.).

Чл. 43. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г., отм., бр. 26 от 2008 г.).

Чл. 44. (Отм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.).

Чл. 45. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 62 от 2001 г., изм., бр. 26 от 2008 г.) (1) Производителите, вносителите и лицата, които въвеждат от друга държава - членка на Европейския съюз, или от държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, тютюневи изделия, са длъжни да ги продават на вътрешния пазар:

1. облепени с бандерол;

2. на лица, получили разрешение за търговия с тютюневи изделия.

(2) Във фактурата за продажба на тютюневи изделия освен задължителните реквизити се вписват ЕИК на търговеца и номерът, датата и населеното място, откъдето е издадено разрешението му.

Чл. 46. (Отм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.).

Чл. 47. (Отм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.).

Глава девета ТЪРГОВИЯ С ОБРАБОТЕН ТЮТЮН И ТЮТЮНЕВИ ИЗДЕЛИЯ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.)

Чл. 48. (Доп. - ДВ, бр. 86 от 1996 г., изм., бр. 18 от 1997 г., бр. 62 от 2001 г., отм., бр. 71 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г.).

Чл. 49. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 1996 г., бр. 18 от 1997 г., бр. 100 от 1997 г., бр. 60 от 1999 г., бр. 62 от 2001 г., отм., бр. 71 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г.).

Чл. 49а. (Нов - ДВ, бр. 62 от 2001 г., отм., бр. 71 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г.).

Чл. 50. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 1996 г., бр. 18 от 1997 г., бр. 60 от 1999 г., бр. 62 от 2001 г., отм., бр. 71 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г.).

Чл. 51. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г., отм., бр. 71 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г.).

Чл. 52. (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г., бр. 69 от 2004 г.) Задължителни елементи на потребителските опаковки за информиране на потребителите освен тези по Наредбата за изискванията към етикетирването, маркировката и външното оформление на тютюневите изделия и за определяне на стандарти за извършване на оценка на съответствието на съдържанието на вредни съставки в цигарите, са:

1. (изм. - ДВ, бр. 26 от 2008 г.) броят на късовете цигари, пури и пурети или теглото на тютюн за пушене (за лула и цигари), дъвчене и смъркане;
2. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2009 г., в сила от 26.05.2009 г.) производителят и вносителят, ако тютюневото изделие е от внос;
3. (нова - ДВ, бр. 26 от 2008 г.) маркировка, съдържаща мястото и времето (датата) на производство.

(2) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2008 г., изм., бр. 93 от 2009 г., в сила от 24.11.2009 г., **бр. 40 от 2015 г.**) В случаите, когато потребителските опаковки съдържат цифров и/или буквен код на мястото и времето (датата) на производство, производителите, вносителите и лицата, които въвеждат от друга държава - членка на Европейския съюз, или от държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, тютюневи изделия, представят в Министерството на икономиката информация за цифрите и/или буквите от кода, идентифициращи датата на производство. Информацията се предоставя не по-късно от 14 дни преди пускането на тютюневите изделия на пазара.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г., предишна ал. 2, бр. 26 от 2008 г., отм., бр. 39 от 2009 г., в сила от 26.05.2009 г.).

(4) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г., предишна ал. 3, бр. 26 от 2008 г., изм., бр. 93 от 2009 г., в сила от 24.11.2009 г., **бр. 40 от 2015 г.**) Министърът на икономиката съгласувано с министъра на здравеопазването може със заповед да определи и други елементи за информиране на потребителите.

Чл. 52а. (Нов - ДВ, бр. 62 от 2001 г., изм., бр. 71 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г., бр. 100 от 2005 г., бр. 83 от 2006 г.) Забранява се продажбата на вътрешния пазар на тютюневи изделия без регистрирана и продажна цена, както и на тютюневи изделия, необлепени с бандерол.

Чл. 53. (Отм. - ДВ, бр. 114 от 1999 г.).

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този правилник:

1. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) "Транспортна опаковка" е опаковка, която се използва при транспорт на тютюневи изделия по сухоземен, воден и въздушен транспорт и осигурява запазване на консумативните качества и външния вид на изделията.

2. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) "Допустими за съвместно съхранение и продажба стоки" са тези стоки, които са пакетирани по начин, който не позволява отделяне на аромати и пропускане на течности.

3. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) "Ресторанти, питейни заведения и барове" са заведения за хранене и развлечение, посочени в т. I, III и V на приложение № 2 към чл. 2, ал. 1, т. 2 от Наредба № 2 от 1998 г. за категоризиране на туристическите обекти, издадена от министъра на търговията и туризма (ДВ, бр. 101 от 1998 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г.) Технологичните инструкции за производство на тютюн по чл. 8 ЗТТИ се изготвят от научните организации по тютюна в 30-дневен срок от влизане в сила на този правилник и се утвърждават от министъра на земеделието.

§ 3. Заварените лица по чл. 21, ал. 1 и чл. 24 ЗТТИ са длъжни в срок 30 дни от влизането в сила на този правилник да подадат заявления до министъра на финансите за издаване на съответните разрешения (лицензи).

§ 4. Лицата, които са получили разрешения (лицензи) по чл. 12, ал. 1 от Наредбата за лицензиране на производителите на вина, спирт и спиртни напитки и реда за търговия с вина, спирт, спиртни напитки и тютюневи изделия, приета с ПМС № 192 от 1993 г. (ДВ, бр. 90 от 1993 г.), запазват правата си, ако в срок 30 дни приведат търговските си обекти в съответствие с изискванията на този правилник.

§ 5. Лицата, които не са подали заявления или не са получили разрешения (лицензи) по § 3 и 4, са длъжни да прекратят незабавно осъществяваната дейност.

§ 6. Висящите производства за издаване на разрешения (лицензи) по чл. 12, ал. 1 от Наредбата за лицензиране на производителите на вина, спирт и спиртни напитки и реда за търговия с вина, спирт, спиртни напитки и тютюневи изделия се довършват по реда на този правилник.

§ 7. Правилникът се издава на основание § 5 от допълнителните и заключителните разпоредби на Закона за тютюна и тютюневите изделия.

§ 8. (Нов - ДВ, бр. 62 от 2001 г., отм., бр. 78 от 2001 г.).

§ 9. (Нов - ДВ, бр. 78 от 2001 г.) Окачествяването и изкупуването на тютюн - реколта 2001 г., се извършват по реда на чл. 13 и 16 в редакцията им от 1994 г.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 206 на Министерския съвет от 27 септември 2005 г.

за приемане на Устройствен правилник на Министерството на икономиката и енергетиката

(ДВ, бр. 78 от 2005 г., в сила от 1.10.2005 г.)

.....

§ 2. Навсякъде думите "министърът на икономиката", "министъра на икономиката", "министър на икономиката", "Министерството на икономиката" и "заместник-министър на икономиката" се заменят съответно с "министърът на икономиката и енергетиката", "министъра на икономиката и енергетиката", "министър на икономиката и енергетиката", "Министерството на икономиката и енергетиката" и "заместник-министър на икономиката и енергетиката" в следните нормативни актове на Министерския съвет:

.....

40. Правилника за прилагане на Закона за тютюна и тютюневите изделия, приет с Постановление № 39 на Министерския съвет от 1994 г. (обн., ДВ, бр. 18 от 1994 г.; изм. и доп., бр. 99 от 1994 г., бр. 86 от 1996 г., бр. 18 и 100 от 1997 г., бр. 60 и 114 от 1999 г., бр. 62, 78 и 96 от 2001 г., бр. 3 от 2003 г. и бр. 69 и 71 от 2004 г.);

.....

§ 24. Министърът на финансите да извърши необходимите промени по бюджетите на съответните администрации във връзка със създаването на Министерство на икономиката и енергетиката.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 168 на Министерския съвет от 23 юли 2007 г.

за преобразуване на Националното управление по горите в Държавна агенция по горите

(ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г.)

.....

§ 6. В нормативните актове на Министерския съвет:

1. Думите "министърът на земеделието и горите" и "министъра на земеделието и горите" се заменят съответно с "министърът на земеделието и продоволствието" и "министъра на земеделието и продоволствието".

2. Думите "Министерството на земеделието и горите" и "Министерство на земеделието и горите" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и продоволствието" и "Министерство на земеделието и продоволствието".

3. Думите "Националното управление по горите" и "Национално управление по горите" се заменят съответно с "Държавната агенция по горите" и "Държавна агенция по горите".

4. Думите "ръководителят на Националното управление по горите" и "началникът на Националното управление по горите" и думите "ръководителя на Националното управление по горите" и "началника на Националното управление по горите" се заменят съответно с "председателят на Държавната агенция по горите" и "председателя на Държавната агенция по горите".

§ 7. Министърът на финансите да извърши необходимите корекции по бюджетите на Министерството на

земеделieto и продоволствието и на Министерския съвет.

§ 8. Постановлението се приема на основание на Решение на Народното събрание от 18 юли 2007 г. за промяна в структурата на Министерския съвет и чл. 47, ал. 1 от Закона за администрацията.

§ 9. Постановлението влиза в сила от 19 юли 2007 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 36 на Министерския съвет от 27 февруари 2008 г.

за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за тютюна и тютюневите изделия (ДВ, бр. 26 от 2008 г., в сила от 7.03.2008 г.)

§ 10. Производителите, вносителите и лицата, които въвеждат от друга държава - членка на Европейския съюз, или от държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, тютюневи изделия, в срок до един месец от датата на влизане в сила на постановлението представят в Министерството на икономиката и енергетиката информация за цифрите и/или буквите от кода върху потребителските опаковки на тютюневите изделия, идентифициращи датата на производство, за тютюневите изделия, които към датата на влизане в сила на постановлението са пуснати на пазара.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

към Постановление № 194 на Министерския съвет от 5 август 2008 г.

за изменение на Тарифата за таксите, които се събират от Националната служба по зърното и фуражите към министъра на земеделието и храните (ДВ, бр. 71 от 2008 г.)

§ 5. В нормативните актове на Министерския съвет:

1. Думите "министърът на земеделието и продоволствието" и "министъра на земеделието и продоволствието" се заменят съответно с "министърът на земеделието и храните" и "министъра на земеделието и храните".

2. Думите "Министерството на земеделието и продоволствието" и "Министерство на земеделието и продоволствието" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и храните" и "Министерство на земеделието и храните".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 116 на Министерския съвет от 15 май 2009 г.

за изменение на нормативни актове на Министерския съвет

(ДВ, бр. 39 от 2009 г., в сила от 26.05.2009 г.)

§ 3. Наличните към датата на влизане в сила на постановлението тютюневи изделия, които са предназначени за реализация на вътрешния пазар и не са етикетирани съгласно изискванията му, могат да се продават до изчерпване на количествата, но не по-късно от 31 декември 2009 г.

Приложение 1

към чл. 10, ал. 1
(Ново - ДВ, бр. 62 от 2001 г.)

Община гр./с.

Обл.

УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА РЕГИСТРАЦИЯ - КВОТА

№

...../200 ... г.

Община гр./с., област

издава настоящото удостоверение на тютюнопроизводител, ЕГН, л. карта №, живеещ в гр./с., област, в уверение на това, че същият е регистриран със заповед на кмета на под № и е получил квота за производство накг тютюн, произход, сорт, реколта 2000 г., населено място, ЕКАТТЕ имот № на площ от дка, среден добив от 1 дка кг.

Настоящото удостоверение се издава, за да послужи пред купувачите при договарянето за производство и изкупуване на тютюн.

Кмет:.....

(подпис, печат)

Приложение 2

към чл. 13
(Ново - ДВ, бр. 62 от 2001 г.)

Минимални качествени изисквания за български суров тютюн
производителски манипулиран

Раздел I
Качествени ограничения

Тютюнът, подлежащ на окачествяване, трябва да бъде с качество, отговарящо на типичните характеристики за произхода, като производителските опаковки не трябва да съдържат:

1. сурови листа и такива с недосушен главен нерв;
2. листа, силно засегнати от градушка;
3. листа, които не са зрели или с наситен грубо зелен цвят;
4. отрошъци - листа към главния нерв, на които е останала под 25 % от листната петура;
5. филизи;
6. силно прегорели и почернели листа;
7. листа, силно нападнати от листна въшка;
8. листа, нападнати от двете им страни от трипс;
9. листа, съдържащи остатъчни пестициди;
10. листа, повредени от слана;
11. листа, засегнати от мухъл или гниене;
12. листа, повредени от запарване;
13. листа, изцяло повредени от пепелница (оидиум);
14. листа с нехарактерна миризма;
15. листа, нападнати от болести и неприятели, с механични повреди или при сушенето в размер над 60 % от листната повърхност;
16. листа с влагосъдържание, превишаващо 2 % от определеното за съответния тип и произход тютюн в приложение 3.

Раздел II
Качествена класификация

"Окачествяване на суровия тютюн" означава установяване на количеството на отделните класи, на примесите и съдържанието на влага на предложения за изкупуване тютюн.

Класата представлява група от изсушени тютюневи листа с еднакво или близко качество, отговарящо на типичността на съответния тип и произход.

A. Тютюн тип ориенталски

№ ред	по Група Търговски подтип Произход	Качествена характеристика
1	2	3
1.	БАСМИ	
1.1.	ДЖЕБЕЛ- БАСМА	<i>I класа:</i> Съдържателни зрели листа с дължина до 14 см, от всички беритбени пояси (без подбор и надподбер), здрави, без повреди от болести, неприятели, механични повреди или повреди при сушенето. Листата са със жълт, наситено жълт, златистожълт до жълто-оранжев и оранжев цвят. Листата са с нежна тъкан и нерватура, еластични с лъскава, смолиста петура, с добра горяемост и фин аромат.
1.2.	Ароматично-вк усови: НЕВРОКОП, КРУМОВГРАД, ИЗТОЧЕН БАЛКАН, ТОПОЛОВГРАД	<i>I класа:</i> Съдържателни зрели листа с дължина до 16 см от всички беритбени пояси (без подбор и надподбер), здрави без повреди от болести, неприятели, механични или при сушенето. Листата са с наситен жълт, жълтооранжев и оранжев за Неврокоп, до оранжево-червен цвят за Крумовград и Източен Балкан, до бакъреночервен цвят за Тополовград. Листата са с нежен главен нерв, с еластична, лъскава, накъдрена и добре охранена петура и нежна тъкан с добра горяемост, силен приятен аромат и пълен балансиран вкус.
2.	БАШИБАЛИ	
2.1.	Вкусово-арома тични: ДУПНИЦА, МЕЛНИК, СВИЛЕНГРАД, ХАРМАНЛИ, СРЕДНОГОРСКА ЯКА	<i>I класа:</i> Съдържателни, зрели листа с дължина до 20 см от всички беритбени пояси (без подбор и надподбер), здрави без повреди от болести, неприятели, механични или при сушенето. Листата са с жълт до жълто-оранжев цвят за Мелник и Харманли и до оранжев с червеникав оттенък за Дупница, Свиленград и Средногорска яка. Листата са с еластична, лъскава, добре охранена петура с порьозна и нежна тъкан, с много добра горяемост, приятен характерен аромат и много добър пълен, балансиран до сладък вкус.
2.2.	Ароматични: УСТИНА	<i>I класа:</i> Съдържателни, зрели листа с дължина до 20 см от всички беритбени пояси (без подбор и надподбер), здрави без повреди от болести, неприятели, механични повреди или повреди при сушенето. Листата са със златистожълт, жълто-оранжев до оранжево-червен цвят, с еластична, лъскава, добре охранена и смолиста петура с нежна тъкан, с добра горяемост, интензивен фин характерен аромат и приятен вкус.
2.3.	Вкусови: СЕВЕРНА БЪЛГАРИЯ, ТЕКНЕ	<i>I класа:</i> Съдържателни зрели листа с дължина до 22 см от всички беритбени пояси (без подбор и надподбер), здрави без повреди от болести, неприятели, механични повреди или повреди при сушенето. Листата са с жълт, жълто-оранжев и оранжев цвят за Северна България и до медночервен за Текне, съдържателни, еластична, добре охранена петура, средно плътна и фина тъкан, с много добра

горяемост. Неутрален до приятен аромат и балансиран до приятен и пълен вкус.

За всички III класа: Съдържателни, средносъдържателни и слабосъдържателни листа от всички беритби и всякаква степен на зрялост, без ограничения в дължината, повредени от болести, неприятели, механични повреди или повреди при сушенето до 60 % от листната повърхност. Цвят на листата - всички цветове и оттенъци без почернелите листа, грубо зелени и грубо кафяви и без листа, упоменати в минималните качествени ограничения - раздел I на приложение № 2.

Забележка. Дължината на листата за II класа се определя от дължината на листата за II майка съгласно характеристиката на сорта, формиращ съответния произход

Б. Тютюн тип "Виржиния" - сушен с топъл въздух (флю кюрд)

Класа	Качествена характеристика
I класа	Листа, технически зрели, съдържателни, с дължина над 38 см, от средния беритбен пояс. Допускат се повреди в проценти от листната повърхност, както следва: механични до 10 на сто, от петнисти болести до 5 на сто, от неприятели до 5 на сто, повреди при сушенето до 5 на сто. Листата са с изравнен, еднороден по цялата листна повърхност цвят - жълт, наситен жълт, жълто-оранжев, оранжев до оранжево-червен цвят без зеленикав оттенък, в т. ч. и по главния и страничния нерв и на "гърба" на листа. Листата са с много добра еластичност и здравина, с отворена зърнеста структура, с нежна и кадифена на пипане повърхност.
II класа	Листа зрели, леко незрели, леко презрели, средносъдържателни, с размери над 28 см, от всички беритби без подбер (пясъчни листа), с повреди от болести, неприятели, механични или при сушенето до 30 на сто от листната повърхност. Цвят на листата - всички цветове без зелен, тъмнокафяв, блед и сивкав цвят. Не се допускат ципести и слик листа. Допуска се неравномерно оцветяване и зеленикав оттенък до 20 на сто от листната повърхност. Листата са плътни до рехави, с добра здравина и охранена петура, еластични.
III класа	Листа от всички беритби, слабосъдържателни, от всякаква степен на зрялост, без ограничения в размера на листата, повредени от болести, неприятели, механични или при сушенето до 50 на сто от листната повърхност. Листата са от всички цветове и оттенъци без зелени, тъмнокафяви - почернели листа и такива със смесен цвят над 20 на сто от листната повърхност, и без листата, упоменати в минималните качествени ограничения - раздел I на приложение № 2.

В. Тютюн тип "Бърлей" - въздушно сушен (лайт еър кюрд)

Класа	Качествена характеристика
I класа	Листа, технически зрели, с дължина над 40 см, от среден беритбен пояс. Допускат се повреди в проценти от листната повърхност, както следва: механични до 15 на сто, от петнисти болести до 5 на сто, от неприятели до 5 на сто, повреди при сушенето до 5 на сто. Листата са със светлокафяв, кафяв, кафявочервеникав цвят, изравнен и еднороден по цялата листна повърхност. Не се допускат листа с жълто оцветяване или с петна от жълт цвят. Листата са с много добра еластичност и здравина, с фина тъкан с рехави структура, порьозни, с отлична горяемост.
II класа	Листа зрели, леко незрели, леко презрели, от всички беритбени пояси, с размери над 28 см, с механични повреди до 30 на сто от петурата на листа,

	повреди от неприятели до 30 на сто. Допускат се дефекти при сушенето до 15 на сто от листната петура. Листата са с жълто-кафяв и кафяв цвят с различни оттенъци (петносани) без зелен, еластични, с плътна до рехавя структура на листата, с много добра горяемост.
III класа	Листа от всякаква степен на зрялост, от всички беритби, без ограничения в размерите, с повреди от болести, неприятели, механични или при сушенето до 50 на сто от петурата на листата. Листата са слабо еластични до нееластични, ципести до дървеничави, от всички цветове и оттенъци без тъмнозелени и почернели и без листа, упоменати в минималните качествени ограничения - раздел I на приложение № 2.

1. Общи изисквания:

1.1. Окачествяването на тютюна се извършва от упълномощени представители на купувача и продавача на място и при условия, определени в договора за производство между продавача и купувача и осигуряващи обективност на окачествяването.

1.2. Преди започване на изкупуването във всеки предавателно-приемателен пункт купувачът и представители на производителите съвместно изработват и поставят на видно място еталони - мостри от тютюневи листа по класи, съобразно качествената характеристика на класите на съответния тип или произход тютюн, който ще се изкупува от дадения пункт.

1.3. Претеглянето на производителските опаковки се извършва с везни с максимален товар до 50 кг.

1.4. След окачествяването на тютюна от купувача на всяка производителска опаковка се поставя етикет по образец съгласно приложение 6, на който се отбелязват данните от оценката. На етикета се отбелязват нето килограми на тютюна - I - III класа, и неплатими количества, съдържащи се във всяка опаковка. Те трябва да съответстват на данните, отбелязани в предавателно-приемателния протокол, по образец в приложение 2 от ЗТТИ.

2. Определения на термините:

1. Тип. Основно групиране на тютюна въз основа на биологичния му вид, мястото на производство, т. е. природо-географските условия, при които се отглежда, начина на сушене или начина на използване:

1.1. Ориенталски тютюни. Тютюни, отгледани в определени географски зони, характеризиращи се със специфични екологични условия, типизирани чрез подходящи сортове, изсушени при естествени условия на слънце, предназначени за производство на тютюневи изделия, както и за подобряване на вкусово-ароматичните качества на същите.

1.2. Тютюн "Виржиния" (флю кюрд). Тютюн, сушен при изкуствени условия

чрез регулиране на топлината и вентилацията, без да се допуска контакт на дима и парите от горивото с тютюна.

1.3. Тютюн "Бърлей" (въздушно изсушен). Тютюн, сушен при естествени атмосферни условия на сянка с частично регулиране на влажността на въздуха.

2. Търговски подтип. Групиране на тютюна в рамките на типа в зависимост от варирането на природо-географските условия и консумативните качества. За типа "български ориенталски тютюни" се определят 2 подтипа: басми и баши бали.

3. Произход (технически район, екотип). Съвкупност от тютюн, произведен в географски обособена част от страната, в която климатичните условия, технологията на отглеждане, сортовете и други стопански условия формират тютюн с еднакви или сходни белези, консумативни качества и идентична типичност.

4. Сорт. Относително еднородна растителна съвкупност със специфични генетични заложи, създадена от човека за определени почвено-климатични условия, която при съответната технология на отглеждане и сушене осигурява постоянна в количествено и качествено отношение растителна продукция.

5. Качество. Изразява проявлението на съвкупността от всички свойства на тютюна, които му придават определена характерност и обуславят неговата потребителска стойност:

5.1. Потребителска стойност - пазарната оценка за годността на пушателните и физическите свойства на тютюневите листа за производство на тютюневи изделия.

6. Фактори на качеството. Класата се формира въз основа на съвкупността от основните фактори, влияещи на качеството - зрелост, съдържателност, беритба и повреди:

6.1. Зрелост (техническа). Фактор на качеството. Изразява степента на узряване на тютюневия лист. Техническата зрелост е най-благоприятното за качествостта съотношение на химически вещества в неизсушения тютюнев лист. Характеризира се с просветляване (избистряне) на цвета на зеления лист, уплътняване на тъканта на листа, нарастване на съдържанието на смолите по повърхността на листа.

Степени на проявление: незрял, слабо незрял, технически зрял, слабо презрял и презрял.

6.2. Съдържателност. Фактор на качеството. Изразява благоприятното съчетание на химичните съставки, имащи положителна корелация с качеството.

Степени на проявление: съдържателен, средносъдържателен, слабосъдържателен.

6.3. Беритба. Фактор, формиращ съдържателността и респективно качеството.

Показва положението на листата по височината на стеблото на растението. Вследствие на биологичните особености на тютюневото растение по време на вегетацията различните беритби се развиват в различни метеорологични условия, имат различно време за достигане на техническа зрялост, време за бране и режим на сушене, вследствие на което се формира различна съдържателност и респективно качество.

Беритбите обхващат по 3 - 4 листа, както следва:

- подбор - пясъчни (диб) - листа от най-долната част на растението;
- надподбер - диббаши - листа от долната част на растението;
- първа майка - най-долните листа от средната част на растението;
- втора майка - средните листа от средната част на растението;
- трета майка - горните листа от средната част на растението;
- ковалама - долните листа от най-горната част на растението;
- подвърх (учалтъ) - листа от горната част на растението;
- връх (уч) - листа от най-горната част на растението.

В скобите са посочени популярните названия на беритбите в ориенталските тютюни.

- Беритбен пояс. Съвкупност от няколко последователни беритби, обединени въз основа на положението на листа върху стеблото на растението с близка качественост:

Формират се минимум три беритбени пояса:

- долен - включва подбор и надподбер;
- среден - включва майките;
- горен - включва ковалама, подвърх и връх.

6.4. Повреди. Фактор на качеството. Изразява всички повреди на тютюневия лист от всякакъв вид, които не водят до увреждане на консумативните качества на тютюна и не са достатъчно големи, за да бъде определен същият като негоден тютюн (описан в раздел II "Качествени ограничения" на приложение 2).

7. Показатели за качеството. Органолептични външни признаци на листа, изразяващи неговото качество - размер, цвят, еластичност, структура на листа:

7.1. Размер. Изразител на качеството, основен показател за обособяване

на класата. Определя се от сорта и условията на отглеждане в съответния технически район. Характеризира типа и произхода.

7.2. Цвят. Изразител на качеството, сборен изразител на съдържателността на тютюна и основен показател за обособяване на класата. Определя се въз основа на цветовия тон, оттенъците, интензивността, наситеността и яркостта на цвета, възприети по субективен път. За тютюна се определят следните цветове:

Основни цветове: жълт, оранжев, червен, кафяв.

Цветови комбинации: светложълт, жълто-оранжев, оранжево-червен, червено-оранжев, жълто-зелен, оранжево-зелен, медно- (бакърено-) червен, червено-кафяв, кафяво-червен, шоколадовокафяв.

Степени на наситеност на цветовия тон: светло, наситено, тъмно.

7.3. Еластичност. Свойството на тютюневия лист да възстановява при свиване и натискане първоначалното си състояние, форма и размери.

7.4. Структура на листа. Клетъчният строеж на листа, определен от разположението на клетките, формата и размерите им след сушенето.

8. Тютюн, негоден за употреба - не се класира и не се изкупува, описан в раздел I "Качествени ограничения" на приложение 2.

9. Примеси. Чужди тела от нетютюнев произход (от естествен или изкуствен произход), които не се допускат в тютюна - слама, върви, хартия, сезал, камъни, метли, метални парчета и други.

Раздел III

Правила за окачествяване

Окачествяването се извършва поотделно за всяка производителска опаковка в следния ред:

1. Установява се точното тегло на производителската опаковка (бала, бохча, сандвич).
2. Оценителят оглежда всяка производителска опаковка по отношение на външен вид, опаковка, форма и размери.
3. Проверява производителската опаковка за еднаквост на материала от двете тесни и двете широки страни на балата.
4. Изважда най-малко 5 пастала от двете страни на балата и на базата на прегледа им дава оценка за съотношението на класите в проценти.

Допуска се оценката на тютюн "Виржиния" да се извършва и по време на освобождаване на сушилните камери, като при това следва да се прегледа тютюн най-малко от 10 на сто от палетите.

5. Данните от прегледа се записват на марката (етикета) на всяка опаковка.

Раздел IV

Правила за производителска заготовка на суровия тютюн

1. Изсушените тютюневи листа се изнизват, сортират и опаковат в производителски опаковки от производителите съгласно раздел II "Качествена класификация" в три класи.

2. Сортираните листа се подреждат в пастали (пачки - за едрolistните тютюни), съдържащи от 40 до 60 листа с дръжките от едната страна.

3. Сортираният и пасталиран тютюн се опакова в производителски опаковки. Всяка опаковка се изгражда от еднороден тютюн по беритба, качество и произход. При недостиг на пастали от една и съща беритба и качество балите се допълват с пастали от тютюн, близки по беритба и качество, като се отделят от първите с хартия.

4. Производителските опаковки имат паралелепипедна форма и са изградени от два реда пастали (пачки), подредени в срещуположни редици със застъпване на върховете.

5. Размерите на производителските опаковки са:

а) за ориенталските тютюни - широчина 550 мм и височина от 600 до 700 мм;

б) за едрolistните тютюни - широчина 550 мм и височина 750 мм.

Дебелината на опаковката е в зависимост от размера на листата.

6. Маса на производителските опаковки:

а) за ориенталските тютюни - от 14 до 26 кг, в зависимост от произхода, беритбата и качествата;

б) за едрolistните тютюни - от 20 до 28 кг.

7. За тютюни "Виржиния" и "Бърлей" се допуска опаковането на тютюна освен в бали в бохчи или опаковки тип "сандвич" с тегло 20 - 25 кг.

8. Производителските опаковки се опаковат с конопено чулче, пристегнато с плетка от конопена или книжна връв. Не се приемат за изкупуване производителски опаковки, опаковани с изкуствени материали (полиетилен, сезал и др.). Допуска се използване на пластмасови или дървени скари за опаковка тип "сандвич" за едрolistните тютюни.

9. Изграждането на производителските бали се извършва при нормална влажност на тютюневите листа съгласно приложение 3.

10. Не се включват в производителските опаковки листа, описани в раздел I "Качествени ограничения".

Приложение 3

към чл. 13
(Ново - ДВ, бр. 62 от 2001 г.)

Влагосъдържание на суровия тютюн

Тип Група Произход	Влагосъдържание в %
ОРИЕНТАЛСКИ	
<i>Басми</i>	
Джебел басма	16
Неврокоп	16
Крумовград	16
Източен Балкан	16
Тополовград	16
<i>Баши бали</i>	
Харманли	16
Свиленград	16
Средногорска яка	16
Дупница	16
Мелник	16
Устина	16
Северна България	16
Текне	16
ФЛЮ КЮРД - Виржиния	16
ЛАЙТ ЕЪР КЮРД - Бърлей	22

Приложение 4

към чл. 13

(Ново - ДВ, бр. 62 от 2001 г.)

Методи за определяне на влагосъдържанието на суровия тютюн

I. Методи

A. Производствен тегловен метод

Две проби с маса около 5 г след подготовка се поставят в метални тавички с размери 150 x 80 x 10 мм и маса не повече от 50 г, изработени от неръждаема ламарина. Пробите заедно с тавичките се теглят на техническа везна с точност до втория знак, след което се изсушават на горната или

средната поставка на сушилен шкаф при температура 103 ± 2 °C за 30 минути, когато шкафтът е снабден с вентилационно устройство, и за 1 час, когато е без такова устройство. След темпериране в ексикатор за 30 минути пробите се теглят отново и се отчита разликата в масата. Съдържанието на влага се изчислява по формулата

$$W = (m_1 - m_2)/(m_1 - m_3) \times 100\%$$

където: W е съдържанието на влага в проценти;

m_1 - масата на изходната проба и тегловния съд
в грамове;

m_2 - масата на изсушената проба и тегловния
съд в грамове;

m_3 - масата на тегловния съд в грамове.

Разликата в съдържанието на влага в паралелните проби не трябва да бъде по голяма от 0,5 на сто, като действителната стойност на определената влага е средноаритметичният резултат от двете проби.

Б. Арбитражен тегловен метод

Две проби с маса от 1 до 3 г след подготовка се поставят в предварително изсушени и претеглени тегловни стъкла. Пробите заедно със стъклата се претеглят на аналитична везна с точност до четвъртия знак, след което се поставят на горната или средната поставка на предварително нагрят сушилен шкаф при температура 95 °C за 3 часа. След изсушаване стъклата с пробите се темперират в ексикатор, зареден с калциев двухлорид, за 30 минути и се теглят отново с точност до четвъртия знак.

Съдържанието на влага в проценти се изчислява по формулата, посочена в буква А.

II. Честота на извършване на анализите за влагосъдържание на тютюна

Метод А - при началото на закупуване и винаги когато купувачът се нуждае от проверка на влагосъдържанието на суровия тютюн.

Метод Б - при спор за размера на наднорменото влагосъдържание на окачествявания тютюн.

III. Изготвяне на средна представителна проба

III.1. Средна проба от суров тютюн за извършване на физически определения се взема от:

- пастали, чилета, пачки, гедок или манок - в производителски опаковки (бали, бохчи, опаковки тип "сандвич").

От всяка опаковка се вземат листа (пачки, пастали) пропорционално на

теглото ѝ, които да представляват тютюна в опаковката като цяло. Пробата трябва да обхваща еднакво количество листа от всички части на опаковката - центъра, капака и тесните страни на балата, като по диагоналите на опаковката се отделят двустранно не по-малко от пет пастала/пачки. Обемът на пробата, взета от всяка опаковка, следва да е не по-малък от 10 на сто от теглото ѝ.

III.2. За определяне на влагосъдържанието в тютюна подготовката на пробата се извършва по следния начин:

Заделената проба се хомогенизира и съкращава чрез четвъртуване до 300 г в найлонов плик с оглед да се предпази промяната на влагосъдържанието.

От избраните пачки/пастали със сонда (замба) с диаметър на светлия отвор 15 - 20 мм и дълбочина на потъването около 30 мм се взема пробата за изпитване. Тютюневите кръгчета се поставят задължително в добре затварящи се стъклени банки или найлонови торбички.

Приложение 5

към чл. 13

(Ново - ДВ, бр. 62 от 2001 г.)

Методи за определяне съдържанието на пръст и пясък

Определянето се извършва на средна проба, избрана съгласно т. III.1 от приложение 4 и съкратена до около 100 г. Пробата на листа се претегля на техническа везна с точност до първия десетичен знак.

Отделянето на частиците пясък и пръст се извършва ръчно чрез изчеткване на всеки един лист двустранно с обла четка от четина. Манипулацията се извършва върху лист бяла гланцирана хартия.

Отделените минерални частици се пренасят количествено в тегловен съд и се претеглят на аналитична везна.

Съдържанието на пръст и пясък се изчислява по формулата:

$X = (m1/m2) \times 100$, където:

X е съдържанието на пръст и пясък в проценти спрямо първоначалната маса;

m1 - масата на пясъка и пръстта в грамове;

m2 - масата на първоначалната проба.

Определянето се извършва при спор за съдържанието на пясък и пръст.